

**TVÅSPRÅKIGHET INOM ISHOCKEYFÖRENINGEN
HIFK HELSINGFORS**

Samuel Salonen

Kandidatavhandling i svenska
Jyväskylä universitet
Institutionen för språk- och kommunikationsstudier
2019

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Samuel Salonen	
Työn nimi: Tvåspråkighet inom ishockeyföreningen HIFK Helsingfors	
Ruotsin kieli	Kandidaatintutkielma
Toukokuu 2019	Sivumäärä: 22
<p>Tämän tutkimuksen tarkoituksena on saada selkeä kuva Helsingin IFK:n jääkiekkojaoston kaksikielisyydestä. Tutkimuksessa pyritään selvittämään kaikki konkreettiset tekijät, jotka erottavat HIFK:n jääkiekkoseuroista, jotka eivät pidä itseään kaksikielisinä, lisäksi tutkin, miten seura on kehittänyt kaksikielistä identiteettiään vuosien saatossa.</p> <p>Tutkimuksessa pohditaan myös ruotsin kielen näkyvyyttä seuran arjessa ja käytännön toiminnassa, sekä ruotsin kielen roolia ja arvoa Helsingin IFK:n jääkiekko organisaatiossa tänä päivänä. Myös seuran kielellistä strategiaa ja sen tuomia resursseja käsitellään tutkimuksessa.</p> <p>Tutkimukseni osoitti ruotsin kielen olevan tänä päivänä esillä Helsingin IFK:ssa perinteiden ja historian ansiosta. Ruotsin kieli ja kaksikielinen identiteetti siirtyy sukupolvelta toiselle kerta toisensa jälkeen, jolloin jokainen sukupolvi muokkaa kaksikielisestä identiteetistä ja ruotsin kielen roolista seuralle mieleisensä. Helsingin IFK on edelleen tänä päivänä kaksikielinen jääkiekkoseura mutta seuran päivittäisessä tekemisessä kyseistä seikkaa ei huomaa enää muusta kuin seuran nimestä.</p>	
Asiasanat: tvåspråkighet, HIFK, idrottsförening, svenska språket, ishockeyförening	
Säilytyspaikka: JYX	

INNEHÅLL

1	INLEDNING.....	4
1.1	Syfte	5
1.2	Tidigare forskning om HIFK	5
2	Teoretiska utgångspunkter	7
2.1	Tvåspråkighet i Finland	7
2.2	HIFK som ishockeyförening.....	8
2.3	Tvåspråkighet i HIFK	9
3	Material och metod	11
3.1	Material.....	11
3.2	Metod	12
4	Resultat	14
4.1	Resultat av intervjun	14
4.2	Resultat från övrigt material	15
4.3	Internet och sociala medier	16
5	Diskussion.....	19
	Litteratur	21

1 INLEDNING

Helsingfors Ifk, Idrottsföreningen Kamraterna Helsingfors är Finlands mest kända och omtalade ishockey- och idrottsförening tillsammans med Jokerit, den andra professionella ishockeyklubben i Helsingfors. HIFK är också den äldsta aktiva klubben i finska ishockeyligan där klubben spelat sedan 1949 (HIFK 2019a). HIFK har genom hela sin historia varit en tvåspråkig förening och byggt sin identitet och sitt varumärke i över hundra år. Föreningen är stolt över sin tvåspråkighet och historia, vilket framkommer bland annat i föreningens marknadsföring och föreningens historiker. Klubben anser sin tvåspråkighet som en otrolig fördel att skaffa anhängare gentemot andra föreningar i finska ishockeyligan (HIFK 2019a). HIFK har också bland annat ett fotbollslag, handbollslag, innebandylag, rinkbandylag och en stor friidrottsklubb. Klubbens mest attraktiva och populära del är dock ishockeylaget. Alla dessa olika grenar är likvärdiga delar av föreningen och jobbar under ett och samma varumärke, vilket gör klubben till en stor attraktion år efter år i hundratals olika idrottsevenemang runt om i Finland. Föreningens grundläggande värderingar har genom hela föreningens historia varit ihärdighet, färdighet, kraft och kamratskap (HIFK 2019a). Vad är då tvåspråkighet egentligen? En person kan definieras som tvåspråkig om denne från födseln har vuxit upp i ett hem där två språk har talats av infödda talare. Båda språken är levande och flitigt använda i hemmet. Personen har liknande behärskning av de båda språken och kan fritt välja det språk denne önskar använda (Skeffington 2012). Föreningens tvåspråkighet intresserar mig själv väldigt mycket och jag kommer att forska om tvåspråkigheten inom föreningens ishockeyverksamhet i dagsläget. Jag är bland annat intresserad av hur klubbens historia påverkar valet att använda svenskspråkig reklam för klubben, om tvåspråkigheten syns i hockeyföreningens vardag och hur Helsingfors Ifk:s ishockeylag egentligen är tvåspråkigt överhuvudtaget.

1.1 Syfte

Syftet med min kandidatavhandling är att få en klar bild av ishockeyföreningen Helsingfors Ifk:s tvåspråkighet. Jag vill veta om det finns något konkret tvåspråkigt som skiljer HIFK från föreningar som inte ser sig som tvåspråkiga föreningar, och hur föreningen har utvecklat sin tvåspråkighet under de senaste åren. Har föreningen lyckats med detta överhuvudtaget? Detta forskningsområde är väldigt relevant på grund av att föreningen marknadsför sig som en tvåspråkig förening, och HIFK anses i dagliga diskussioner som finlandssvenskarnas givna favoritishockeylag. Även ishockeylagets anhängare kallar sig själva för ”bättre folk” och detta enbart på svenska. Jag kommer att forska om vad det allt detta verkligen betyder och hur hela tvåspråkigheten lever i klubben i dag.

Med min undersökning försöker jag få fram svaren på följande forskningsfrågor:

1. Hur syns det svenska språket i föreningens verksamhet i praktiken?
2. Finns det någon språklig strategi inom föreningen som stöder tvåspråkigheten?
3. Vad är svenska språkets roll i föreningen idag?

Jag vill alltså få svar på hur det svenska språket syns i det dagliga arbetet. Hur syns svenskan i informantens och hans medarbetares vardag på HIFK:s kontor och andra lokaler de använder sig av? Vad är HIFK:s tvåspråkighet ur deras eget perspektiv? Hur ser organisationen själv på sin tvåspråkighet? Är HIFK:s tvåspråkighet bara en resurs för marknadsföringen eller finns tvåspråkigheten med i allt HIFK gör?

1.2 Tidigare forskning om HIFK

Helsingfors IFK är ett mycket populärt forskningsområde i Finland och det har forskats om HIFK ur många olika synvinklar och på många olika sätt. Speciellt HIFK:s identitet och

ishockeyföreningens relation med media har forskats mycket. Dock har tidigare studier (Jokinen 2013; Kauppinen 2011) om identiteten angående ishockeylaget bara kort nämnt tvåspråkigheten och det svenska språket mycket kort, det vill säga att identiteten mer har forskats ur ett finskspråkigt perspektiv. HIFK:s internetsidor och konton på sociala medier är också populära forskningsområden. Till och med HIFK:s musik som spelas på matcherna i ishallen har varit ett forskningsämne där musikanvändningen i samband med lagsportsevenemang har analyserats (Ahlsved 2017).

HIFK:s tvåspråkighet och svenska språkets roll inom föreningen har dock inte behandlats eller forskats tidigare lika noggrant som i denna kandidatavhandling. Det svenska språket är tydligen bara en del av Helsingfors IFK som namnet på föreningen redan säger. Det måste ju finnas ett svar på varför HIFK fortfarande i dag anses som finlandssvenskarnas favoritlag. Det är frågan jag nu kommer att försöka besvara i form av denna avhandling.

2 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER

I detta kapitel berättar jag om tvåspråkigheten i Finland och i HIFK. Svenska språket har en stor roll och är lagstiftat som ett officiellt språk i Finland (Språklagen 2003). Inom idrottsföringen HIFK anses det svenska språket också som ett officiellt språk, vilket gör föreningen tvåspråkig (HIFK 2019a).

2.1 Tvåspråkighet i Finland

Enligt den finska grundlagen är Finland ett land med två nationalspråk, finska och svenska (Språklagen 2003). Majoriteten av medborgarna i Finland pratar finska som modersmål, medan en minoritet av folket pratar svenska som modersmål. De personer som har svenska som sitt officiella modersmål kallas för finlandssvenskar. I Finland bor idag enligt språkinstitutet 289 052 finlandssvenskar, som officiellt har svenska som modersmål (Språkinstitutet 2019). Finlandssvenskarna bör enligt språklagen ha rätt till att bland annat använda svenska som undervisningsspråk i sin utbildning, få service på svenska inom social- och hälsovård och inom all kulturverksamhet (Språklagen 2003).

År 2017 var 49 av 311 finländska kommuner tvåspråkiga. Det finns även 16 enspråkigt svenska kommuner, alla dessa befinner sig på Åland. En kommun anses vara tvåspråkig då 8 procent av dess invånare eller sammanlagt 3000 invånare har minoritetsspråket som sitt modersmål. Om invånarantalet som talar minoritetsspråket sjunker till mindre än 6 procent av kommunens befolkning och består av färre än 3000 invånare blir kommunen enspråkig. De tvåspråkiga kommunerna befinner sig alla i Österbotten, Södra Finland och på Åland. (Finlands Kommunförbund 2017.)

2.2 HIFK som ishockeyförening

Helsingfors Idrottsförening Kamraterna grundades år 1897. De första idrottsgrenarna föreningen tog del i var skidåkning, friidrott, skridskoåkning och cykling. Även grenar som boboll och camping fanns med på listan där någon medlem eller grupp från föreningen deltagit. I dagens samhälle är idrottsgrenar som fotboll, bandy, rinkbandy, handboll, bowling, orientering och friidrott framme när det talas om föreningen HIFK:s idrottsgrenar (HIFK 2019a). Den största och mest följda grenen inom föreningen är dock ishockey och det är föreningens ishockeysektion som står i centrum i denna avhandling.

HIFK:s första ishockeymatch spelades den 17 januari 1929. Då åkte HIFK på en förlust mot Helsingfors Bollklubb med 4-1. Senare samma år förlorade HIFK mot HJK med 6-3. Efter denna match tog HIFK en paus från ishockeyn som varade fram till 1947. Föreningen spelade sin första match i finländska mestarskapsserien den 29 december 1949. Den första segern kom över HPK från Tavastehus den 12 januari 1950 och fem år senare lyckades föreningen ta sin första medalj inom ishockeyn. HIFK har tillsammans tagit 22 finska mästerskapsmedaljer, varav sju är finländska mästerskap, fem silver- och tio bronsmedaljer. Sin första finska mästerskapstitel vann HIFK år 1969, medan den senaste mästerskapstiteln är från år 2011. HIFK:s ishockeysektion uppehålls av företaget Oy HIFK-Hockey Ab och företagets huvudägare är HIFK Ishockey rf. (HIFK 2019a.) HIFK spelar sina matcher i Helsingfors ishall i Tölö. Ishallen ägs av Jääkenttäsaatiö Ry och har en kapacitet för 8 200 åskådare per matchevenemang. HIFK har spelat sina matcher i stadens äldsta ishall sedan ishallen invigdes den 1 oktober 1966 (Helsingin Jäähalli 2019; HIFK 2019a).

HIFK har inom sin verksamhet tre officiella supportergrupper. Den äldsta är HIFK Fan Club som bildades redan 1989, medan de två övriga supportergrupperna är Kamraatit och Stadin Kingit. Kamraatit producerar eget HIFK material på sociala medier och sina hemsidor, och Stadin Kingit är en supportergrupp för alla grenar HIFK deltar i. Stadin Kingit är till exempel också mycket engagerade inom HIFK fotboll. Alla supportergrupper fungerar som enheter men strävar efter samma mål, att stödja HIFK på läktaren så gott som möjligt (HIFK 2019a). Om man jämför HIFK:s tvåspråkighet i början av föreningens liv med vad den är nu så beskrev den

nu omkomne skådespelaren Åke Lindman år 2000 situationen på följande sätt: ”När jag spelade så fanns det bara svenska talande pojkar i HIFK. Nu har de väl ingen finlandssvensk alls” (Wickström 2012, 61). Lindman spelade på 1930-talet. Efter krigen var inte det svenska språkets status längre lika högt och man kunde fortsätta verksamheten endast om man tog med talangfulla finskspråkiga spelare. Speciellt om man ville ha framgång (Wickström 2012, 61). HIFK har alltså varit en förening med starka band till det svenska språket för flera årtionden sedan. I dag finns de svenska anorna kvar (se kapitel 4.1) men annars har föreningen ändrats lika mycket som vårt land under HIFK:s existens.

2.3 Tvåspråkighet i HIFK

Tvåspråkigheten kommer från vår historia och våra traditioner är en stor tillgång för oss (Jokinen 2013, 62). HIFK var till sin identitet ännu på 1920-talet en starkt finlandssvensk förening vars medlemmar hörde till de ”lite finare” människorna i Helsingfors. Inställningen mot finskspråkiga, den så kallade arbetarklassen och till och med mot judar var inte den mest positiva (Ånäs 2015, 27). Före detta spelaren Kimmo Heino ger sin syn på saken till Ånäs (2015). ”Spelarna i HIFK oberoende idrottsgren har alltid varit de spelare man tittat uppåt på. Speciellt utanför huvudstadsregionen. Finlandssvenskheten berör fortfarande människor eftersom folk anser att finlandssvenskar är rikare, mer civiliserade och på något oförklarligt sätt finare, speciellt utanför huvudstadsregionen” (Ånäs 2015, 59–60.)

Helsingfors IFK:s tvåspråkighet har ända sedan föreningen började spela ishockey berört det ishockeyintresserade folket i Finland. Föreningens tvåspråkighet kommer från traditionerna och historien men föreningens tvåspråkighet har under alla dessa år gått vidare från en generation till den andra. Till exempel familj, skola eller orten man bor på kan påverka fram valet av att stödja HIFK.

Ånäs (2015) har samlat ihop tankar och berättelser från HIFK anhängare, spelare och människor som jobbat inom HIFK under flera år. En anhängare beskriver sin relation till HIFK på följande

sätt: ”Vår släkt är tvåspråkig och vi bodde dessutom i Tölö, så det fanns inte direkt något annat alternativ som jag skulle ha kunnat få. Jag gick första åren på matcherna med pappa och vi hade säsongsbiljetter till sektion A6. Senare bytte jag med mina vänner till supportersektionen för att se matcherna där”. (Ånäs 2015, 72.) Ellen som är en trogen HIFK anhängare beskriver sin relation till HIFK på följande sätt: ”Jag är finlandssvensk så alla mina vänner gick på HIFK:s matcher, så det var lätt för mig att börja heja på ett svenskspråkigt lag. Dessutom sjungs en del av ramsorna från supportertersektionen på svenska. När hela hallen är full av oss anhängare och alla hejar så blir stämningen otroligt bra”. (Ånäs 2015, 74.) Anhängaren Miki Lindström säger följande: ”Jag gick i en svenskspråkig skola så valet av förening var självklart på 1970-talet i Tölö. Vi hade bara ett par som hejade på Jokerit men deras pappor spelade i ligan så de var så hårda att man inte kunde bråka med dem heller”. (Ånäs 2015, 101.) HIFK:s svenskspråkiga anor och traditioner har även fått Jokerit, den andra stora ishockeyföreningen i Helsingfors att kalla sig själv för ”Helsingfors finskspråkiga ishockeylag” före finalerna i finska ishockeyligan på våren 1983 (Wickström 2012, 94). Så förknippat var HIFK till det svenska språket 1983 bland Jokerit och deras anhängare.

3 MATERIAL OCH METOD

I detta kapitel presenterar jag det material som jag valt att använda i undersökningen (3.1). Jag motiverar också valen som gäller materialet. I avsnitt 3.2 berättar jag om metoderna i undersökningen.

3.1 Material

Mitt material består främst av en intervju som jag gjort med en informant som tidigare haft en stor roll inom ishockeyverksamheten i HIFK. Intervjun gjordes i november 2018. Informanten har arbetat inom föreningens ishockeysektion under flera årtionden på olika poster med stort ansvar inom föreningens ishockeysektion och känner till föreningens värden och anor mycket väl. Informanten arbetar i dagsläget inom föreningen, men har ingen central roll inom det sportsliga eller ekonomiska arbetet. Informanten anses vara en av de få personer som vet mest om vad föreningen står för i dagsläget både sportsligt och socialt. Dessutom var informanten ett väldigt passande intervjuobjekt på grund av att hen själv är finlandssvensk och är van att svara på frågor angående föreningens verksamhet och identitet, vilket i detta fall betydde ställningstagande till språkfrågor inom föreningen. Intervjun gjordes via e-post och informanten svarade för hela HIFK:s ishockeysektion med sina intervjuvar. Svaren på intervjufrågorna är en grund för hela undersökningen på grund av att svaren på intervjufrågorna är föreningens egna anor och värden som presenteras ut till folket.

Materialet jag använt består också av HIFK:s tillgängliga historiker som givits ut år 1972 och 2015, där föreningens historia beskrivs ur olika perspektiv. Historiken från år 2015, HIFK Ikuisesti sinun (Ånäs 2015), är skriven ur ett supporterperspektiv och i historiken har olika anhängare och andra personer både inom och runt föreningen intervjuats och historikens författare har frågat om deras tankar, synpunkter och minnen om HIFK från åren som löpt. Denna historik var ett stort stöd för denna undersökning eftersom tankarna och åsikterna personerna haft i historiken var jämförbara med svaren jag fått i intervjun. I historikerna framkommer alltså svenska språkets och tvåspråkighetens roll från föreningens grundande till

föreningens situation idag tydligt. Jag har även sökt efter avhandlingar där klubbens identitet och agerande inom sociala medier har analyserats, för att se hur tvåspråkigheten påverkar klubbens identitet ur dessa varierande synvinklar. Jag har också använt HIFK:s hemsidor på nätet (se 2019a) och på sociala medier (se 2019b; 2019c; 2019d) som material för att få fram så många människors åsikter som möjligt om klubbens språkliga vanor och identitet.

3.2 Metod

Min undersökning är en kvalitativ studie av HIFK:s ishockeysektions språkliga situation. Jag gjorde en kvalitativ innehållsanalys och samlade ihop synpunkter som en informant har angående föreningens tvåspråkiga status och svenska språkets roll inom föreningen och hur den påverkar föreningens sätt att arbeta. Detta gjordes genom datainsamlingsmetoder, där jag gjort en intervju med en informant som har en klar syn på klubbens ställningstagande till klubbens språkliga situation. Allt annat material har jag samlat in från övriga källor och det övriga materialet jämförs med intervjun som är föreningen Helsingfors IFK:s egen ställning till sin tvåspråkighet, och svenska språkets situation i föreningen. Intervjun var en strukturerad intervju, där respondenten hade gott om tid på sig att ta ställning till frågorna och svara utan någon specifik tidsram. Detta var det bästa sättet att göra intervjun och det var också det bästa sättet att undvika missförstånd mellan mig och informanten. Detta gjorde också bokföringen av intervjun enkel och satte ingen press på informanten. Jag visste redan när jag började med undersökningen att intervjun kommer vara den metod jag använder mig av, eftersom jag har bra förkunskaper om HIFK. Jag hade därför inga problem med att formulera frågorna heller, eftersom jag visste att jag via denna informant får ett tillräckligt stort informationsinnehåll vad jag än frågar angående HIFK:s ishockeyförening. Intervjun var en bra materialinsamlingsmetod som gav svar på mina frågor (se kapitel 4). Jag har även sökt efter avhandlingar där klubbens identitet och agerande inom sociala medier har analyserats, för att se hur tvåspråkigheten framkommer där och hur den påverkar klubbens identitet ur den synvinkeln.

Frågorna som ställdes till informanten:

1. Vad är svenska språkets roll i HIFK idag?
2. Vad är svenska språkets roll i HIFK:s ishockeyorganisation?
3. Finns det någon språklig strategi inom ishockeyföreningen?
4. Syns svenskan i praktiken i föreningen? På vilka sätt syns språket?
5. Hur ser du svenskans roll inom er tradition och historia?
6. Ser ni finlandssvenska spelare och ledare som viktiga för HIFK?

4 RESULTAT

I detta kapitel kommer jag att redogöra de mest centrala resultaten av undersökningen. Jag kommer först att redogöra resultaten från intervjun jag genomförde tillsammans med informanten, för att sedan redogöra de resultat som framkommer från det övriga materialet som tillhör undersökningen. Jag kommer också att jämföra resultaten från intervjun med resultaten från det övriga materialet för att se om klubbens egna tankar om sina värden och sin verksamhet är likadana som resultaten från det övriga materialet som är samlat av människor som inte arbetar inom Helsingfors IFK.

4.1 Resultat av intervjun

Det svenska språkets betydelse anses enligt informanten ha minskat stadigt under årens lopp. Verksamheten inom hela föreningen HIFK med alla idrottsgrenar inräknade kan dock enligt föreningen själv beskrivas som tvåspråkig, men speciellt inom ishockeyn har man gått mot en total finskspråkig verksamhet under de senaste åren. Man har inte heller någon särskild språklig strategi inom ishockeyklubben som gäller själva verksamheten ute på fältet. Däremot har man inom Oy HIFK-Hockey Ab hållit fast vid att man bör kunna betjäna kunder även på svenska och andra idrottsgrenar som till exempel HIFK fotboll fungerar både på finska och svenska. Fotbollssektionen har bland annat utgivit en pamflett om tvåspråkig verksamhet enligt informanten. Några liknande pamfletter har man inte enligt informanten get ut från ishockeysektionen.

Även om ishockeysektionen inte har någon särskild språklig strategi att följa i det dagliga arbetet, så sker ishockeysektionen kundbetjäning också på svenska och allt skriftligt material finns tillgängligt även på svenska. Att föreningen har svenska anor syns inom marknadsföringen där man har genomfört en del kampanjer med en viss självironi på svenska. Föreningen har marknadsfört sig ute på gatorna i Helsingfors med sloganer på sina reklam som till exempel "Bättre Folk" och "Häri från tvättas". Klubben ser enligt informanten det svenska

språket som ett starkt och engagerande sätt att urskilja föreningen från de andra föreningarna inom den finska ishockeyn.

HIFK vill dock även inom ishockeysektionen respektera sina traditioner och sin egen historia och därför vill man hålla fast vid det svenska språket inom föreningen enligt informanten. Dock bör det nämnas att HIFK ishockey rf. som är huvudägare till Oy HIFK-Hockey Ab har svenskan som sitt officiella språk. Detta betyder att man har stadgarna och samtliga mötesprotokoll på svenska. Samma gäller centralstyrelsen för IFK, som är ett samarbetsorgan mellan de olika IFK-grenarna. Eftersom stadgarna och samtliga mötesprotokoll är skrivna på svenska är det enligt informanten naturligt att det finns personer i ledningen av klubben som har svenska som modersmål.

4.2 Resultat från övrigt material

Resultaten av det övriga materialet skiljer sig inte fullständigt från intervjuens resultat, men vissa synpunkter varierar en del mellan föreningens tycke och litteraturmaterialet. Intervjuens resultat baserade sig mycket på ishockeyföreningens tankar om sitt eget agerande, eftersom informanten är en del av föreningens ishockeysektions inre krets. Det vill säga att informanten väldigt väl var medveten om vad HIFK vill att hen skulle säga om HIFK. De övriga resultaten av det övriga materialet har dock inte fått speciellt mycket påverkan av ishockeyföreningen och ishockeyföreningens tankar, eftersom materialet till en stor del består av historiker och övriga faktabaserade upplagor som berör ishockeylaget HIFK, inte föreningens dagliga arbete eller syn på framtiden. Detta betyder naturligtvis att man har olika tankar om verksamheten eftersom informanten kommer från ishockeyföreningens inre krets, medan det övriga materialet och de personer som samlat in det övriga materialet inte gör det.

HIFK har ända sedan föreningen grundades förknippats med svenskspråkiga civiliserade allmänbildade individer. Till exempel på 1920-talet var inställningen mot finska talande personer och samhällsklassade arbetare fortfarande inte direkt positiv (Wickström 2012, 30). Även på 1960- och 1970-talet sågs HIFK:s ishockeyspelare som finlandssvenska rikare och

finare spelare och personligheter än spelare utanför huvudstaden (se avsnitt 2.3). Inom dagens ishockeysamhälle lever fortfarande dessa starka fördomar mot HIFK i det stora hela och föreningens identitet utstrålar fortfarande en överklassig historia när olika stjärnor inom nöjesbranschen visar sig aktivt på HIFK:s matcher. Att musikern Samu Haber förklarar sin kärlek öppet mot föreningen i media och pokermiljonären Ilari Sahamies köper HIFK:s målvakt Joni Ortios hjälm för 3 000 euro, uppehåller ishockeyföreningens status som den stora, fina och attraktiva ishockeyföreningen i landet (se HS 2018; IS 2012). Samtidigt skaffar sig dessa privatpersoner åt sig publicitet som stärker deras egen identitet inom nöjesbranschen. På ett liknande sätt har HIFK ända sedan 1980-talet använt sina spelare. På 1980-talet visade sig HIFK:s spelare på olika restauranger som ägdes av HIFK:s dåvarande verkställande direktör Frank Moberg. Allt detta för att locka kvinnlig publik till matcherna (Wickström 2012, 95). Elitlag och många elitidrottskvinnor/män utgör idag starka varumärken som företag vill använda sig av i sin egen kommunikation med existerande och tilltänkta kunder (Hvenmark, Norberg & Hedenborg mf. 2012, 231). Detta är HIFK ett bra exempel på. Samarbete med till exempel Oy Sinebrychoff Ab gynnar båda parterna (Wickström 2012, 149).

Svenska språkets roll har dock även i dessa material analyserats och diskuterats mycket runt det cirkulära. Informanten beskriver inte det svenska språkets roll i HIFK på ett olik sätt än vad som beskrivs i något annat tillgängligt material (se avsnitt 4.1). Det som bäst förklarar Helsingfors IFK:s språkliga status är språkfrågan inom föreningens ägare och ledning. Svenska som modersmål vägs mycket högt för ägarna men avgörande är det inte (Ånäs 2015, 133). HIFK har alltså svenskspråkiga anor och föreningen vill ha svenska språket med i sin verksamhet, dock utan att lyfta språkets roll inom föreningen och utveckla språket till en starkare och starkare resurs för föreningen.

4.3 Internet och sociala medier

Föreningens egen officiella internetsida (se HIFK 2019a) har idag ingen svenskspråkig verksamhet alls. Endast namnen på supportergrupperna är på svenska. Av dessa grupper är endast supportergruppen ”Bättre Folk” skriven på korrekt svenska. Den andra

supportergruppen ”Kamraatit” är bara en förfinskad version av ordet kamraterna och har ingen större koppling till det svenska språket överhuvudtaget. Föreningens Twitterkonto (se HIFK 2019d) välkomnar besökaren med sloganen ” EN GÅNG – ALLTID”, men annars går det inte att hitta något svenskspråkigt på kontot, om man inte räknar med några enstaka ”Kiitos – Tack” hälsningar. Detsamma gäller ishockeysektionens konton på Instagram och Facebook (se HIFK 2019b; 2019c), och eftersom samma nyheter sprids på alla konton, är påverkningen den att innehållet i dessa konton inte varierar även om föreningen har sina officiella konton i alla stora kanaler inom sociala medier. Föreningens anhängare anser att ishockeysektionen skulle kunna utveckla sina olika kanaler i sociala medier genom att visa sin tvåspråkighet ut till folket mer än i dagsläget. En del av anhängarna hoppas på att man skulle uppdatera mera på svenska, och att man även skulle ta fram tvåspråkigheten mer i olika uppdateringar, och också påpeka att tvåspråkigheten verkligen är ett stort värde för klubben (Kauppinen 2011, 67–68).

Helsingfors IFK använder alltså det svenska språket mindre på sin internetsida och på föreningskonton på alla kanaler inom sociala medier än vad många trogna anhängare vill och hoppas på (Kauppinen 2011, 67–68). Tvåspråkigheten är något som föreningens Facebook-sida till exempel saknar, eftersom klubben har informerat om att det är en tvåspråkig ishockeyförening det talas om (Kauppinen 2011, 67–68). Föreningen kan alltså ha något enstaka svenskt ord eller någon kort slogan på svenska framme då och då men annars är svenska språket roll inom föreningens sociala medier och internet liten på alla mätare.

Sammanfattning av resultaten

Det som alla dessa ovannämnda resultat kategorier har gemensamt är svenska språkets nästan oförklarliga roll inom föreningens arbete. Det svenska språket syns alltså i föreningens verksamhet genom marknadsföringen var Roland Carlsson är chef (HIFK 2019a). Och även inom HIFK:s centralstyrelse finns det ledamöter med finlandssvensk bakgrund som Tom Nybondas och Carl-Henrik Nyberg, medan René Österman är ordförande för HIFK:s centralstyrelse (HIFK 2019a). Dessa personer är exempel på de svenskspråkiga anorna som informanten talar om i tidigare avsnitt (se avsnitt 4.1). Dessa personer uppehåller också de svenska anorna inom ishockeyföreningen eftersom de sitter på viktiga poster inom föreningen

och har roller som varifrån de har möjlighet att påverka vad som sker inom ishockeyföreningen. Personerna inom ledningen är de personer som ser till att traditioner uppskattas och de svenskspråkiga traditionerna är som tidigare nämnt starka inom föreningen. I det dagliga arbetet är dock svenska språkets roll liten men namnen på supportergrupperna är på svenska, vilket också uppehåller de svenskspråkiga anorna som föreningen gärna nämner som viktiga för föreningen. Det går alltså att säga att Helsingfors IFK:s tvåspråkighet är en fackla som förs vidare från generation till generation utan någon specifik strategi. Hur det svenska språket syns har minskat till tidigare nämnda reklam ute på gatorna och sloganer men språket lever dock fortfarande inom föreningen. Det finns bara ingen röd tråd eller strategi som stödjer tvåspråkigheten och dess hantering. HIFK är en idé som får spelare att spela, anhängare att heja och medlemmarna att kriga (Ånäs 2015, 7).

5 DISKUSSION

Syftet med denna undersökning var att få en klar bild av ishockeyföreningen Helsingfors IFK:s tvåspråkighet. Jag ville få fram vad det konkreta är som gör Helsingfors Ifk till en tvåspråkig ishockeyförening och om ishockeyföreningen utvecklat sin tvåspråkighet under senaste åren. Jag ville också veta om hur föreningen själv ser på sin tvåspråkighet i dagsläget. Allt detta på grund av att Helsingfors Ifk är det ishockeylag vars identitet väcker mest diskussion och tankar i ishockeysamhället i vårt land och föreningen alltid betraktats som finlandssvenskarnas kära hockeyförening. Jag ville också få fram något konkret svar på mina frågor på grund av att det inte finns någon direkt tidigare forskning angående Helsingfors IFK:s identitet som finlandssvenskarnas egen ishockeyförening.

I min undersökning framgår det dock att den så kallade tvåspråkiga och finlandssvenska identiteten kommer nästan enbart från klubbens traditioner och historia. Föreningens tvåspråkighet och finlandssvenskhet går i dagsläget egentligen inte att förklara så konkret som man skulle kunna tro. Dessutom ser förenings svenskspråkiga anor idag och i framtiden vila på historikernas och traditionernas axlar, eftersom dagens ishockey redan är en mycket global idrottsgren där nästan alla professionella föreningar arbetar mycket likadant både i kontoret, sin marknadsföring och inom rinkerna där matcherna spelas. Detsamma gäller också Helsingfors IFK även om föreningen ser sin tvåspråkiga status som en stor resurs som lockar finlandssvenskar från nuvarande och kommande generationer till att bli en del av föreningen.

HIFK har lyckats med att marknadsföra sin tvåspråkighet och sina svenskspråkiga anor mycket väl och föreningen håller en hög standardklass med att uppskatta sina konsumenter. Föreningen har dock inte någon realistisk möjlighet att utveckla sin tvåspråkiga identitet i dagsläget eftersom majoriteten av spelarna och supportrarna HIFK har inom sin förening är finska talande personer utan någon koppling till svenska språket eller finlandssvenskhet och finlandssvensk kultur. Som tidigare nämnt så ser det ut som att föreningen inte vill ändra på någonting inom sin verksamhet. Enligt informanten så anser ishockeyföreningen att man inte har några problem med sin tvåspråkighet. Man anser att språket redan är ett sätt att skilja föreningen från andra föreningar som inte ser sig som tvåspråkiga ishockeyföreningar. Man anser att svenska språket

och identiteten är tillräckligt starka inom föreningen, vilket gör att man kan använda svenska när man behöver den, till exempel inom marknadsföring. Detta är också ett tecken på att man inte vill uttrycka sin tvåspråkighet allt för mycket, eftersom majoriteten av de aktiva människorna inom föreningen är finskspråkiga. Svenska språket ser ut att minska inom föreningen i framtiden. Om föreningen i framtiden inte marknadsför sig själv på svenska, kommer ishockeysektionens ända koppling till det svenska språket i framtiden vara föreningens namn.

LITTERATUR

Ahlsved, K (2017). Musik och sport: En analys av musikanvändning, ljudlandskap, identitet och dramaturgi i samband med lagsportsevenemang. Åbo Akademi. Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi. Hämtat 6.4.2019.

HIFK (2019a). Hämtat 2.4.2019. <https://hifk.fi/>.

HIFK (2019b). IFK Helsinki - HIFK, Facebook-sidor. Hämtat 1.5.2019.

<https://www.facebook.com/IFKHelsinki/>

HIFK (2019c). IFK Helsinki - HIFK, Instagram-sidor. Hämtat 1.5.2019.

https://www.instagram.com/ifk_helsinki/?hl=fi

HIFK (2019d). Helsingin IFK, Twitter-sidor. Hämtat 1.5.2019.

https://twitter.com/HIFKHockey?ref_src=twsrc%5Egoogle%7Ctwcamp%5Eserp%7Ctwgr%5

Eauthor

Helsingin jäähalli (2019). Hämtat 27.4.2019. <https://www.helsinginjaahalli.fi/>

Jokinen, T-J (2013). Sisäinen brändijohtaminen huippu-urheilujoukkueessa. Case: Oy HIFK-Hockey Ab ja Blues / Jääkiekko Espoo oy. Turun kauppakorkeakoulu. Liiketaloustiede, markkinointi. Pro gradu –tutkielma. Hämtat 1.4.2019.

Kauppinen, J (2011). Facebookin tuomat mahdollisuudet ja hyödyt jääkiekko-organisaatiossa. Tampereen ammattikorkeakoulu. Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Hämtat. 1.4.2019.

Kommunförbundet (2017). Svensk- och tvåspråkiga kommuner. Hämtat 1.4.2019.

<https://www.kommunforbundet.fi/kommuner-och-samkommuner>

Hvenmark, J. Lindfelt, M. Norberg, J. R. Hedenborg, S. Özdemir, M. Stattin, H. Wijkström, F. Sjöstrand, E. Hovden, J. Bjereld, U. Behrenz, L. & Petrelius Karlberg, P. (2012) Är idrott nyttigt? En antologi om idrott och samhällsnytta. Första tryckningen. Stockholm: Sisu idrottsböcker.

Skeffington, M (2012). Kodväxling hos barn. Uppsala universitet. Hämtat 30.4.2019.
http://www.icm.uu.se/digitalAssets/101/a_101445-f_paper-margaretha.pdf

Språkinstitutet (2019). Språk i Finland, Svenska. Hämtat 30.4.2019.
https://www.sprakinstitutet.fi/sv/om_sprak/sprak_i_finland/svenska

Språklagen (2003). Hämtat 30.4.2019. <http://www.finlex.fi>.

Uusitupa, I (2018) Samu Haberin fanius alkoi, kun Pepe Lehtonen ratkaisi mestaruuden rystypompulla. –” Vielä silloin jengi veti röökiä ja viina katsomossa”, Helsingin Sanomat. Hämtat 27.4.2019. <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000005611924.html>

Wickström, M (2012) HIFK-JOKERIT. Taistelu Helsingin herruudesta. Helsinki: Tammi.

Ånäs, M (2015) HIFK: Ikuisesti sinun. Helsinki: WSOY

IS (2012). Suomalaismiljonääri osti HIFK- maalivahdin maskin 3000 eurolla. Hämtat 1.4.2019. <https://www.is.fi/sm-liiga/art-2000000563604.html>

